

Islama eta Mendebaldea, aurrez aurre?

esan liteke arabiar musulmanak Tarifatik Europara sartu ziren momentu beretik hasi zirela herrialde islamikoen eta Mendebaldearen arteko erlazio gatazkat-suak. Ondoren, eta gaur egun arte, gatazka horrek itxura eta konnotazio ezberdinak izan ditu testuinguru historiko bakoitzaren arabera. Baina, beti ere, hainbat arlotan izan du eta du gatazka bere isla: arlo erlijiosoan, arlo ekonomikoan, arlo politikoan, eta baita arlo kulturalen ere.

Irailaren 11ko erasoek guztiz eguneratu eta bizitu dute harreman gatazkatu horien inguruko eztabaida. Azken buruan, Mendebaldeko gizartean eratu den eta nahikoa orokortu den interpretazio baten arabera, gatazka horren baitan bi polo aurki ditzakegu aurrez aurre: batetik, balio ilustratuak eta modernoak ordezkatzeko dituen Mendebaldeko zibilizazioa, eta, bestetik, integrismo erlijioso eta atzerakoian oinarritutako islamismoa.

Azalpen dikotomiko eta polarizatu horrek zehaztasun eta ñabardura gehiago eskatzen dituela pentsatzen dugunez, gatazka horren inguruko topiko eta auzi nagusiei buruzko iritzia eskatu diegu honako bost lagunei: nazioarteko gaietan adituak diren Mikel Aramendi, Jose Mari Pastor eta Jesus To rquemada kazetariei, Gabirel Ezkurdia Nazioarteko Ikerketarako Euskal Bulegoko (GAIN) koordinatzaile eta aztertzaileari eta Juanjo Sanchez Arreseigor historialari eta arabiar gaietan adituari.

Ondoren, aditu horiei egin dizkiegun lau galderak datoz:

- 1.- Gaur egungo egoeratik abiatuta, zibilizazio edo kulturen arteko gatazka edo «gerraz» hitz egin behar al da? Hala balitz, zer-nolako funtsak eta inplikazioak lituzke halako gerra batek? Edo, aitzitik, gatazka hori, kulturala baino, bestelakoa ote da? Zein da, azken buruan, gatazka edo gerra horren mamia?
- 2.- Mendebaldean Islamaren ezaugarritze jakin bat sustatzen da, batik bat. Irudi horren arabera, Islama fundamentalismoarekin eta integritismoarekin identifikatzen da, eta, gainera, gizabanako eta gizarte musulmanetan Islamaren dimentsio erlijiosoak duen berebiziko garrantzia azpimarratzen da. Baina zein neurritaraino baldintzatzen du, egiaz eta benetan, erlijioak herrialde islamikoetako jarduera soziopolitikoa?
- 3.- Mendebaldean arrunta den interpretazio baten arabera, Islama, sistema politiko gisa, demokrazia eta modernitatearekiko bateraezina da. Noraino onar daiteke halako interpretazioa? Zein dira interpretazio horren gabezia eta mugak?
- 4.- Irailaren 11ren ondoren, zein jarrera ari da nagusitzen Mendebaldean Islamarekiko? Nola baloratzen dituzu jarrera horiek? Zein izan beharko lukete, etorkizunari begira, Mendebaldearen eta Islamaren arteko harremanaren eta elkarrizketaren oinarriak?